

Franoise Malby-Anthony

Op 15 juni verschijnt de Nederlandse vertaling van *An Elephant In My Kitchen*, het vervolg op de wereldwijde bestseller *The Elephant Whisperer*. In *Een olifant in mijn keuken* beschrijft Franoise Malby-Anthony hoe ze alles op alles zet om haar beroemde kudde olifanten te beschermen en hoe ze haar droom, een opvangcentrum voor wilde dieren, waarmaakt. De twee boeken spelen zich af in Thula Thula, een private game reserve in KwaZulu-Natal.

Tekst: Marjolein Westerterp Foto's: Peter Boshuijzen, Thula Thula en Kim McLeod

**Wat olifanten mij leerden over
moed, liefde en
overlevingskracht**

Het laatste wat Françoise, een mondaine Française, van het leven verwachtte is dat zij terecht zou komen in een wildreservaat in Zuid-Afrika. Dat gebeurt echter wel als ze verliefd wordt op natuurbeschermer Lawrence Anthony. Hun ontmoeting in Engeland zet haar leven op z'n kop. Na Lawrence' onverwachte dood wacht haar de bijna verlamdende verantwoordelijkheid om Thula Thula zonder hem voort te zetten. Het lijkt een onmogelijke taak: stropers doden hun neushoorns, de bewakers weigeren een vrouw als baas te accepteren en de overheid dreigt haar geliefde kudde olifanten alsnog af te schieten. Ze krijgt de zorg voor een verdwaalde babyolifant die plotseling bij haar huis staat en biedt een veilig thuis aan getraumatiseerde weesneushoorns en nijlpaardje Charlie dat doodsbang is voor water. Terwijl haar zelfvertrouwen in de jaren na Lawrence' dood groeit ontdekt Françoise dat ze olifantmatriarch Frankie al die tijd verkeerd heeft beoordeeld. En de dieren en Thula Thula in de Zuid-Afrikaanse bush leren haar nog meer waardevolle levenslessen ... In *Een olifant in mijn keuken* beschrijft Françoise haar leven vanaf de ontmoeting met Lawrence in Londen. Hoe ze de kudde getraumatiseerde olifanten opnemen. De pieken en dalen waarmee ze te maken krijgen. Het geeft een ontroerend kijkje in de keuken van een bijzonder echtpaar en een leven in de Zuid-Afrikaanse bush. Nadat de kudde van Nana zich heeft aangepast aan hun nieuwe thuis Thula Thula krijgen Lawrence en Françoise het verzoek een eenzame vrouwtjesolifant op te nemen.

Ze doorstond de reis en arriveerde op Thula Thula. De hel waarin ze had moeten leven was verleden tijd. We lieten haar meteen in de boma en zoals ook met de komst van de kudde was gebeurd richtte Lawrence samen met twee opzichters een tijdelijk kamp in. Ze haatte hun aanwezigheid en viel Lawrence aan als hij in de nabijheid van het hek kwam. Haar vijandigheid en angst kleurden haar ogen zwart van woede.

'We moeten geduld met haar hebben, ze is ons enfant terrible', gebruikte ik de liefkozende Franse uitdrukking voor een lastig kind. 'Dat is een mooie omschrijving', zei Lawrence. 'We noemen haar ET.' 'Ze heeft zoveel ellende in dat korte leventje van haar meegemaakt dat we nu niet opgeven.'

Na een paar dagen sloeg ET's woede om in wanhoop. Onbekend terrein. Nieuwe geuren die haar angst aanjoegen. Enge mensen in haar directe nabijheid. Het was te veel voor haar. Ze verstopte zich niet meer, nam niet meer de moeite om Lawrence aan te vallen, ze at niet meer en liep alleen maar rusteloze rondjes.

Lawrence nam me mee naar haar toe en ze keek niet eens naar ons. Ze had het opgegeven.

Ik begreep het wel. Mensen betekenden gevaar, pijn en verdriet. Ze was er met de verhuizing in haar ogen niet op vooruitgegaan. Ze was nog steeds alleen en bang.

Wat moesten we doen? Je kunt een boze olifant niet omhelzen om haar te troosten. Lawrence was bereid om nog maanden naast haar te blijven slapen als dat haar geholpen zou hebben, maar zoals het er nu uitzag was ze de wil om te leven kwijtgeraakt.

'We moeten Nana hier halen', zei hij plotseling. 'Als ET niet snel gezelschap krijgt zal ze doodgaan aan een gebroken hart.'

Met lekkere hapjes en lieve woordjes wisten Lawrence en Vusi de kudde naar ET's boma te lokken. Ze hadden de aanwezigheid

van een vreemde olifant waarschijnlijk al wel opgemerkt, maar ze vertrouwden Lawrence voldoende om hem te volgen.

Zodra Nana en Frankie de bange tiener zagen liepen ze naar de omheining en begonnen met die diepe rommelende geluiden tegen haar te "praten". Ze duwden hun slurven tussen de elektrische bedrading door om haar aan te kunnen raken.

Gebiologeerd staarde ET hen aan. Het waren de eerste olifanten die ze na haar eenzame opsluiting weer zag. Onderzoekend stak ze haar slurf omhoog naar die van hen. Ook zij produceerde de rommelende geluiden om hen te antwoorden. Zelfs de aanwezige opzichters hielden het niet droog.

De rest van de kudde kwam ook dichterbij om hallo tegen de nieuwkomer te zeggen, zoals dat hoort in de olifantenwereld. Er was geen stille vraag of de jonge nieuwkomer wel welkom zou zijn, het was gewoon haar recht.

'Ik denk dat ze haar gerust proberen te stellen', fluisterde Vusi.

'Ik hoop het', glimlachte ik.

Hij knikte vol vertrouwen. 'Waarschijnlijk vertellen ze haar nu hun levensverhaal. Dat zij ook hun familie zijn kwijtgeraakt en dat ze weten hoe het voelt om zo bang en alleen te zijn. Ze zeggen tegen haar: het zal even duren, maar het komt goed, wij lopen met je mee.' Ik probeerde mijn tranen terug te dringen terwijl ik luisterde naar de mooie toekomst die hij voor ET schetste en hoopte met heel mijn hart dat hij gelijk zou krijgen.

Op 2 maart 2012 overlijdt Lawrence aan een hartstilstand. Hij is niet thuis op het moment dat het gebeurt. De volgende ochtend staat de kudde olifanten bij de omheining die Françoises huis scheidt van de bush.

Ze stonden onbeweeglijk terwijl het voor olifanten zo typerende diepe rommelende geluid dat uit hun maag lijkt te komen door de lucht klonk. Het waren de plechtige geluiden, op een lage frequentie, waarmee ze ook met Lawrence communiceerden.

Mabula, de dominante stier van de kudde, begon weer te lopen, met de anderen in zijn kielzog. Op en neer, op en neer.

Alleen Nana stond onbeweeglijk, alsof ze wachtte tot Lawrence tevoorschijn zou komen, maar stiltwijgend aanvaardde dat dit nooit meer zou gebeuren.

We hadden ze al in geen maanden meer bij het huis gezien. Waarom waren ze er nu wel? Waarom precies dit weekend? En waarom waren ze zo gespannen?

Geen wetenschappelijk onderzoek kan verklaren waarom de kudde precies dat weekend naar het huis kwam. Maar voor mij was het overduidelijk. Op het moment dat het hart van mijn man stopte met kloppen werd er in hun harten iets beroerd wat maakte dat ze kilometers en kilometers door de wildernis liepen om samen met ons te rouwen en hun respect te betonen, zoals ze ook doen als een van hun soortgenoten overlijdt.

Een jaar later staan ze er weer. En elk jaar keren ze terug, op die dag, naar het huis waar Françoise woont.

Olifanten rouwen lange tijd om hun doden. Nog jaren na het overlijden van Mnumzane kwamen ze terug naar de plek waar zijn beenderen lagen en bleven daar dan uren rondhangen, donkere sporen van emotie liepen van hun temporal gland over hun »

Baby Tom

De kudde bij de Mkhulu dam

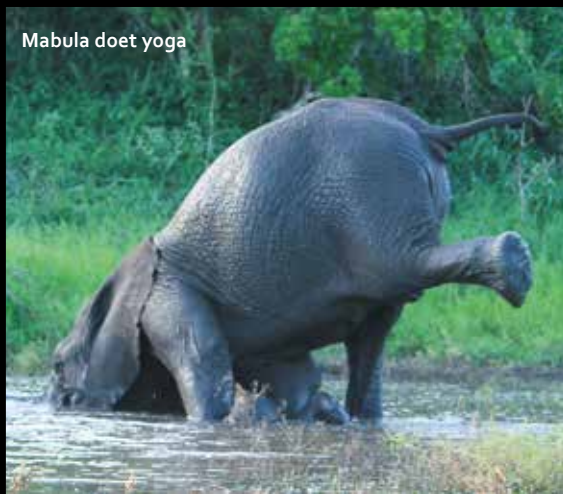
'Thula Thula is de plaats waar de passie van één man en zijn vertrouwen in het herstel van de relatie tussen mens en dier, ertoe leidden dat hij wereldwijd bekend werd als de 'Olifantenfluisteraar'

Ellie

Lawrence met Nana

Mabula doet yoga

doorgroefde hoofden en met uiterste zorg raapten ze de botten op of lieten hun slurf eroverheen glijden in een olifantenritueel dat wij niet begrepen. Ze beschikken over een gevoel voor tijd dat ons verstand te boven gaat. Ik wist dat deze prachtige en gevoelige dieren precies hetzelfde deden als wij twee dagen eerder: ze herdachten Lawrence' dood op hun eigen manier.

Lawrence' as was al lang opgegaan in de zanderige oever van de Mkhulu dam en de kudde had daardoor niets tastbaars dat ze konden beroeren en betreuren. Ik geloof dat ze terugkeerden naar de plek waar Lawrence geleefd had om in dezelfde ruimte te zijn die ze ooit met hem hadden gedeeld. Niemand was hem vergeten en zeker zijn kudde niet.

Elke keer als ik me in de maanden die volgden verdrietig voelde dacht ik aan dit eerbetoon van de olifanten en het gaf me altijd weer de kracht om door te gaan.

Zij hadden mij nodig, maar ik had hen even hard nodig.

Bijna iedereen verwacht dat Françoise na de dood van Lawrence terug zal keren naar Frankrijk. Ze piekert er niet over.

Ik werkte met fantastische mensen die mij nodig hadden en op me vertrouwden. Ze waren mijn tweede familie geworden en ik zou ze nooit aan hun lot overlaten. Ik was mijn echtgenoot verloren, maar zij een man die als een vader voor hen was geweest. En dan was er nog onze speciale kudde en mijn dierbare neushoorns die we van jongs af aan hadden opgevoed. Zij maakten ook onderdeel uit van mijn familie. Het was ondenkbaar om hen allemaal in de steek te laten. Ik moest nog heel veel leren, maar een tragedie en tegenslag bieden ook nieuwe kansen op hoop en een nieuwe toekomst, en langzaam maar zeker begon ik ondanks al mijn verdriet weer vaste grond onder mijn voeten te voelen.

De tranen waren er voor 's nachts, de glimlach voor overdag. Soms voelde het alsof ik verdrong en op andere momenten was het glashelder wat me te doen stond. Al die turbulente weken hield ik het beeld voor ogen van een schip op volle zee in een storm en hoe het worstelt met de golven. Ik besloot in ieder geval boven te komen en de veilige haven te bereiken.

Met haar doorzettingsvermogen, humor, de Thula Thula familie, gasten die vrienden werden en natuurlijk de dieren weet Françoise een nieuwe bestemming voor haar leven in Zuid-Afrika te kiezen. Ze richt een opvangcentrum op voor neushoornweesjes waarvan de moeder door stropers om het leven is gebracht. De weesjes waartoe ook een nijlpaardje hoort dat doodsbang blijkt voor water zorgen voor ontroerende en humoristische momenten. En dan is er baby Tom, de dochter van olifant ET die plotseling middenin de nacht voor haar deur staat. De enige manier om haar te beschermen is haar naar binnen te halen. Het olifantje in de keuken levert de titel van haar boek op.

Françoise roert zich steeds meer in de wereld van de natuurbeschermers omdat de aanwezigheid van de neushoorns Thabo en Ntombi haar met de neus op de feiten drukt hoezeer de stroperij zich heeft ontwikkeld tot een gevaarlijk en meedogenloos misdaadsyndicaat. Waar dieren noch mensenlevens ertoe doen, waar alleen het grote geld regeert.

Het lukt haar de dieren veilig te houden. Dat het haar niet lukt om het opvanghuis tegen stropers te beschermen betekent een

nieuwe zwarte bladzijde in haar leven. Het centrum wordt in 2017 aangevallen door stropers. De gevolgen voor de vrijwilligers en stafleden zijn traumatisch, twee neushoornweesjes worden gedood en uiteindelijk moeten alle dieren verplaatst worden. Een nachtmerrie.

Ook deze keer besluit Françoise niet bij de pakken neer te zitten. Het opvangcentrum wordt omgevormd tot het Thula Thula Wildlife Rehabilitation Centre. Daarnaast besluit ze tot het oprichten van de Thula Thula Volunteers Academy. Hier kunnen jonge mensen uit de hele wereld kennismaken met wat er speelt in natuurbeheer, wat er achter de schermen gebeurt bij een private game reserve en hoe Thula Thula de levens van de vijf omliggende dorpen beïnvloedt.

Thula Thula is een plek van vrede en rust. De plek waar Lawrence volgens eigen zeggen veel leerde van zijn olifanten: de kracht van vergeving, het belang van het hebben van een familie, de waarde van goed leiderschap, onvoorwaardelijke liefde, loyaliteit. Ook Françoise krijgt dezelfde lessen en zij heeft vooral geleerd van de moed die olifantenmatriarchen betonen als het gaat om leiderschap. Moed is namelijk doen waar je bang voor bent. 🐘

QuickFACTS

Thula Thula, 8 km van de stad Empangeni, ligt in het hart van Zoeloeland, op een afstand van 45 minuten van het vermaarde Umfolozi/Hluhluwe National Park en twee uur rijden van Durban. Ooit het privé jachtgebied van koning Shaka Zulu, nu een plaats van rust & vrede, de werkelijke betekenis van de naam. Thula Thula biedt je niet alleen een exclusieve ontmoeting met de inmiddels vermaarde kudde met de matriarchen Nana en Frankie, maar ook een prinsheerlijk onderkomen in de luxe Elephant Safari Lodge of het tented camp. De keuken, hoe kan het ook anders met een Françoise aan het hoofd, is fenomenaal. Je ervaart de hartslag van het oude Afrika, waar dier en mens in harmonie leefden in de comfortabele luxe van nu.

www.thulathula.com

Boeken van Lawrence Anthony: *Babylon's Ark*, *The Elephant Whisperer* en *The Last Rhino's*.

Bekijk de olifanten van Thula Thula op

<http://youtu.be/NCnsHg3bWAB>

Een olifant in mijn keuken is het prachtige, hartveroverende vervolg op de wereldwijde bestseller *De olifantenfluisteraar*. Françoise Malby-Anthony, Katja Willemsen, *Een olifant in mijn keuken* | Vertaling: Marjolein Westerterp | Just Publishers, 2020 | Paperback met fotokatern, 288 pagina's | ISBN 9789089755698 | € 21,99

Frankie met Thabo

Frankie en Frankie

'Het mooiste boek over de Afrikaanse bush sinds Born Free' - Daily Mail

Thabo en Ntombi

Thabo en Ntombi

Mabula en Gobisa